Aan alle lokale, regionale en landelijke opdrachtgevers in het zorgvervoer

Datum
7 april 2020

Ons Kenmerk
MJ018/vl

Betreft / Onderwerp
Brandbrief: 80% overbrugging niet gereden ritten noodzakelijk

Doorkiesnummer

Email contactpersoon

Bijlage(n)

Geachte heer, mevrouw,

Sociale partners, FNV Taxi, CNV Vakmensen en KNV Zorgvervoer en Taxi, actief in het zorg- en taxivervoer, vragen hierbij dringend uw aandacht.

De situatie in het zorgvervoer (ook wel contract- of doelgroepenvervoer genoemd) wordt steeds nijpender. Op het vervoer van patiënten naar dialyse en oncologische behandelingen na, is het vervoer door alle kabinetsmaatregelen tegen verspreiding van het corona(COVID-19)virus, vrijwel stilgevallen. Gemeenten, zorginstellingen, ziektekostenverzekeraars, maar ook het Rijk via bijvoorbeeld het WLZ- en het bovenregionaal WMO-vervoer, aarzelen soms nog om de vaste kosten van de uitgevallen ritten te vergoeden. De eerste faillissementen van zorgvervoerders zijn daarom in zicht en daarmee is de beschikbaarheid van zorgvervoer tijdens en met name na deze crisis in het geding.

De bedrijfstak is deels geholpen met het Noodfonds Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) en andere ondersteunende maatregelen die de overheid heeft gepubliceerd. Maar daarmee worden de liquiditeits- en continuïteitsproblemen bij de bedrijven niet voorkomen. Ongeveer 60% van de kosten van een bedrijf bestaat uit loonkosten. Voor omzet die volledig wegvalt, verschaft de NOW maximaal 90% compensatie van de loonsom. Na gebruikmaking van de NOW (indien mogelijk), voor wat betreft de loonkosten, blijven er nog bedrijfskosten over de niet gedekt zijn. Het grootste deel van die bedrijfskosten zijn vaste kosten die doorlopen, ook als het vervoer (grotendeels) stopt. De vraag is bovendien of iedere vervoerder maximaal gebruik kan maken van de NOW en zijn er delen van het vervoer die wel doorgaan, waarbij meerkosten gemaakt worden vanwege extra beschermings-maatregelen en een verminderde bezettingsgraad door de RIVM-richtlijnen.

Leonard Springerlaan 23
9727 KB Groningen

Postbus 11046
9700 CA Groningen

T 088-368 02 22
I fnv.nl

Om zorgen over eventuele cumulatie weg te nemen: er zal nooit cumulatie kunnen ontstaan tussen de vergoeding van vaste kosten voor uitgevallen vervoer door opdrachtgevers en loonkostencompensatie vanuit de NOW. Dat wordt voorkomen door de werking van de NOW namelijk. De doorbetaling van de 80% vaste kosten telt mee als omzet in het kader van die NOW. De NOW kan enkel aangevraagd worden voor daadwerkelijk weggevallen omzet. Voor het doorbetaalde deel kan een vervoerder dus nooit aanspraak maken op de NOW.

De marges in het zorgvervoer zijn al jaren klein of afwezig en bedrijven hebben dus geen reserves (meer) om niet binnen enkele weken al in ernstige problemen te komen. Daarom is doorbetalen van de vaste kosten voor het uitgevallen vervoer noodzakelijk. Zonder doorbetaling komt de toekomst van het vervoer van kwetsbare groepen in het geding, cliënten van dagbesteding, leerlingen in het speciaal onderwijs en cliënten binnen de WMO kunnen dan niet meer gebruik maken van het vervoer.

Ingenieursbureau Panteia kreeg van sociale partners opdracht om te bepalen welk deel van de bedrijfskosten doorloopt bij het wegvallen van het zorgvervoer. Het eindrapport bevestigt dat dit gaat om de hierboven genoemde 80%.

In de afgelopen week is gebleken dat een deel van de opdrachtgevers deze situatie begrijpt. Het Panteia-rapport zal naar wij hopen het begrip verder doen groeien. Toch reageren tot nu toe verontrustend veel opdrachtgevers, waar onder hele grote, aarzelend of zelfs afwijzend op het verzoek om vaste kosten te blijven vergoeden. Zij lijken daarmee ook geen gehoor te geven aan wat de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en ook Zorgverzekeraars Nederland hierover hebben gecommuniceerd. We maken ons hier grote zorgen over, gelet op de zware problemen die de sector nu doormaakt. We hebben de indruk dat deze opdrachtgevers de urgentie van de situatie en de maatschappelijke gevolgen van faillissementen onder zorgvervoerders zwaar onderschatten. Bij faillissement is het op dit moment maar de vraag of er andere een vervoerder te vinden is die het werk kan continueren met als gevolg dat cliënten geen enkele vorm van vervoer meer zullen hebben.

We doen een dringend beroep op deze aarzelende opdrachtgevers om snel alsnog over te gaan tot het in stand houden van het vervoer als onderdeel van de zorgketen. Dat betekent, zo onderschreef Panteia, dus minimaal 80% doorbetalen van de niet gereden omzet. Als een deel van de opdrachtgevers blijft aarzelen, zijn faillissementen van zo goed als alle bedrijven opererend in het zorgvervoer alsnog onvermijdelijk, met duizenden werknemers die dan zonder werk komen te zitten. De meeste ondernemers hebben eenvoudig weg de financiële middelen niet om nog een maand de vaste kosten te kunnen betalen. Bovendien is het zo dat als een deel van de opdrachtgevers niet betaald, ook het vervoer van wel doorbetalende opdrachtgevers in het geding komt, vervoerders rijden meerdere contracten voor meerdere opdrachtgevers en het wegvallen van de omzet bij één opdrachtgever kan grote consequenties hebben voor de andere opdrachtgevers. Het kaartenhuis van de gemixte vervoersopdrachten valt dan in elkaar.

We beseffen dat opdrachtgevers op dit moment meer ontwikkelingen door de verspreiding van het corona(COVID-19)virus het hoofd moeten bieden. Ook achten wij het wenselijk dat het Rijk de opdrachtgevers die door de doorbetaling zelf in de problemen komen de helpende en financieel ondersteunende hand krijgen vanuit het Rijk. We hebben minister De Jonge van VWS, als systeemverantwoordelijke, hier inmiddels ook toe opgeroepen. En we zullen dan ook de roep die u ongetwijfeld zelf ook zult doen van harte ondersteunen.

In dit kader is het ook belangrijk om aan te geven dat wij positief hebben gereageerd op een informele oproep van een aantal opdrachtgevers om samen met het Rijk, VNG en opdrachtgevers een Taskforce op te richten die afspraken gaat maken over de wijze waarop de verantwoording en eindafrekening van de uitbetaalde overbruggingsgelden zal plaatsvinden. En die beziet hoe de financiële en inhoudelijke ondersteuning van de opdrachtgevers door het Rijk in dezen plaatsvindt. In dat kader is een doorkijk naar de toekomst ook van belang. Ook hiervoor willen we gezamenlijk met de eerder genoemde partijen optrekken. Mogelijk kan de Taskforce worden opgevolgd door een permanent overleggremium voor het zorgvervoer, zoals het Nationaal Openbaar Vervoer Beraad (NOVB) is ingesteld voor permanent overleg tussen het Rijk, decentrale opdrachtgevers en de bedrijfstak.

Graag attenderen we u nog extra op de volgende aandachtspunten:

1. Vervoerders maken, daar waar noodzakelijk, vervoer zoals voor nierdialyse en oncologische behandelingen, het overgebleven vervoer t.b.v. WMO, het instellingen (jeugd) en leerlingen naar speciaal onderwijs, ook meerkosten, om dit goed en veilig voor chauffeur en passagier te kunnen blijven doen. Deze kosten ontstaan door het wegvallen van combinaties, vanwege de 1,5 meter regel (vervoer wordt dus solo gedaan), het wegvallen van volume en invoering van hygiëneprotocollen door het ministerie van I&W en RIVM. Wij roepen alle opdrachtgevers op om in alle redelijkheid die extra kosten te vergoeden. Vervoerders komen anders op een punt dat dit vervoer ook niet meer te doen is.

2. Een speciaal aandachtspunt is vervoer voor dagopvang in het kader van de WMO. De normbedragen hiervoor zijn op Rijksniveau zo laag vastgesteld, dat zorginstellingen uit andere budgetten geld bij moeten leggen om het vervoer te kunnen betalen. In deze crisissituatie zullen sommige instellingen die aanvullende financiële middelen mogelijk niet meer kunnen opbrengen. Dan ontstaat onverhoopt de situatie dat aan vervoerders maar 80% van het te lage normbedrag kan worden vergoed. Voor deze vorm van vervoer is 80% niet toereikend en zal er meer moeten worden doorbetaald om de continuïteit hiervan te garanderen. Het kan zo zijn dat deze zorginstellingen daartoe moeten worden aangespoord door hun eigen opdrachtgever.

3. Daarnaast vragen wij ook specifieke aandacht voor het doorbetalen van de PGB's om er in te faciliteren dat die cliënten ook in de gelegenheid worden gesteld om hun vervoerder door te betalen.

Het Kabinet zegt terecht dat we de coronacrisis alleen sámen te boven kunnen komen. Hierbij benadrukt het Kabinet ook terecht dat de zorgketen overeind gehouden moet worden, zodat gedurende en ná de crisis iedereen de noodzakelijke zorg kan blijven ontvangen.

Het zorgvervoer mag in het kader van deze oproepen daar niet over het hoofd gezien worden.
Er gaat anders chaos en onzekerheid ontstaan, niet alleen binnen de sector bij werknemers en werkgevers, maar op de allereerste plaats voor patiënten, mensen met een beperking, kinderen die op jeugdzorg zijn aangewezen, leerlingen van ouders in vitale beroepen en ouderen, kortom, voor iedereen die van dit vervoer afhankelijk is.

Samen met alle opdrachtgevers in het zorgvervoer kunnen wij als sector de crisis te lijf. Wij rekenen er dan ook op dat alle opdrachtgevers gezamenlijk deze oproep ter harte nemen en de overbrugging op zich willen nemen.

Uiteraard zijn wij bereid een en ander nader toe te lichten. Wij ontvangen graag uw spoedige inhoudelijke schriftelijke reactie.

Wij wensen u gezondheid, wijsheid en sterkte toe in deze lastige tijd.

Met vriendelijke groeten,

Bertho Eckhardt
VoorzitterKNV
Zorgvervoer en Taxi
M 06-53601660

Minke Jansma
FNV

M 06-10188447

Agostino di Giacomo Russo
CNV Vakmensen

M 06-47826875

Alleen samen komen we de coronacrisis door!